ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ

философско
историческо
факултет

**РЕКТОРАТ:**
ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив, България
тел.: +359 32 261 261
email: rector@uni-plovdiv.bg
**uni-plovdiv.bg**

**ДЕКАНАТ:**
ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив, България
тел.: +359 32 261 433
email: fif@uni-plovdiv.bg
**logos.uni-plovdiv.bg**

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ КУРСОВА НА БАКАЛАВЪРСКА ПРОГРАМА ***ФИЛОСОФИЯ***

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ ***2.3 ФИЛОСОФИЯ***

## I. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КУРСОВЕ

### 1. семестър

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Увод във философията част 1** | 30/30 | 6 |

Програмата по Увод във философията част 1 обобщава основните философски търсения в историята на това знание и ориентира студентите в богатото съдържание на многовековната философска традиция. Завършилите курса ще знаят историята на философските учения, основните им понятия, алтернативните концептуални парадигми на философското мислене и ще могат да се ориентират в богатството на философски теми и проблеми.
Компетентностно ориентираният учебен курс по дисциплината има за цел да запознае студентите с основните философски търсения в историята на философското знание и да ориентира студентите в богатото съдържание на многовековната философска традиция.

Тематично съдържание на учебната дисциплина:

1. Смисълът на философията. Знание и мъдрост. Областите на философското изследване - мислене, човек, свят. Великата верига на битието и мястото на човека в космоса.
2. Специфика на философските въпроси. Парадигми в историята на философията.
3. Възникване на философията в Древна Гърция. Духовни и социални причини. Начала на философията.
4. Диалогът като философски феномен: Сократ, Нелсон, Гадамер.
5. Философията като метафизика: Платон и Аристотел.
6. Модерната философия. Декарт и картезианската традиция в мисленето.
7. Модерната философия. Традицията на емпиризма и позитивизма: Лок, Конт, Виенският кръг.
8. Херменевтиката. Обяснение и разбиране. Науки за природата и науки за духа.
9. Основни теми във философията на екзистенциализма: свобода, свят, крайност, абсурд.
10. Постмодерната философия: симулакруми и метанаративи.

Семинарите следват тематичното разпределение на лекциите и се фокусират върху няколко основни дейности:

(а) Критическо разглеждане на избрани философски текстове
(б) Сократически диалог
(в) Решаване на казуси
(г) Екипни задачи по метода „мозъчна атака“.

**оценяване:** три компонента: участие и присъствие на лекционните и семинарни занятия; самоподготовка и участие при практическите семинари; изпит при завършване на курса.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Формална логика – I част**<br>(класическа модерна формална логика) | 30/30 | 6 |

Курсът се обръща към проблематиката на класическата модерна формална логика, т. е. на формалната логика от началото на XX век (и преди всичко към наследството на Фреге, Ръсел и Витгенщайн): от пропозициите и тяхната логическа форма, пропозционални функции и кванторите, през революционизиращата сила на логиката на отношенията и критиката на субектнопредикатната логика, до „пропозициите, истинни по силата на своята форма" и асилогистичните изводи. Заедно с това обаче той проблематизира нейните идеализации и ограничения, а оттук и шансовете на некласическите логики (напр. многозначната логика, алетичната и деонтичната модални логики и т.н.) да преодолеят – чрез по-продуктивни идеализации – тези ограничения. Оттук и интересът към класическата модерна формална логика е не толкова като към дедуктивна теория, колкото като към аналитика, а разделът има функциите по-скоро на увод в проблематиката, отколкото на обсъждане на нейните дълбоко теоретични проблеми (като логическите парадокси, теорията на дескрипциите и теорията на типовете). Оттук също се загатва възможността за историзиране на тази проблематика, като се постави акцент върху собствената мяра на предшестващите логически традиции (напр. Аристотеловата), както и върху невъзможността те да бъдат измервани с мащаба на модерната

Дидактическата цел на курса е не да затрупа студентите с информация, която могат да открият в учебници и речници, а да формира усет към съществения логически детайл, проблематизиращо мислене и възможност за самостоятелно ориентиране в литературата. Дидактическата функция на проблематизирането на ограниченията и идеализациите на класическата модерна формална логика пък е да натрупа в студентиге смислово напрежение, което да разколебае догматичното им доверие в модерната формална логика и да ги подтикне към исторически и философски размисъл върху проблемите на логическото.

**оценяване:**
Курсът завършва списмен изпит. Оценката се изчислява като 70% – писмен изпит, 30% – текуща оценка от упражненията.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **История на античната философия част I** | 30/30 | 6 |

Завършилите успешно курс придобиват структурирани знания за възникването на философската проблематика в Древна Елада, за формирането на традицията и за историческото развитие на дискурса през античността. Сред основните цели на преподаването са създаването на контекстуална рамка и построяването на хронологично подреден разказ. Идеята е да се предаде на студентите разбирането за историческата тъкан на философските понятия. Също така се поставя акцент върху централния сократически мотив за диалога като единствения възможен метод за издирване на отговори на философските въпроси, изникващи пред човешкия ум.

Лекционният курс следва принципа на хронологичното представяне на философските теми и идеи през техните автори и времето, в което същите живеят.

| |
|---|
| **оценяване:**<br>Оценката се формира на основата на изпитния резултат в комбинация с показаното от всеки студент по време на семинарните занимания. При втория от двата посочени компонента тежестта пада върху напредъка в процеса на съвместната работа и в частност върху еволюиралата междувременно способност за ориентация в новата проблематика. |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философска антропология част I** | 30/30 | 5 |
| Програмата от теми на курса съдържа два типа съдържания – такива, които се отнасят до ученията на велики философи и такива, които по-скоро рефлектират върху човешкото чрез концептуализиране на типове човешки мирогледни нагласи. Посредством вторите се свързват философските парадигми с всекидневните и социални исторически практики на хората, което до голяма степен операционализира абстрактното философско познание за нуждите на живота. | | |
| **оценяване:**<br>Оценяването се гради от три компонента: участие и присъствие на лекционните и семинарни занятия; самоподготовка и участие при практическите семинари; изпит при завършване на курса. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Антропология на религиите** | 30/15 | 4 |
| Учебната дисциплина „Антропология на религиите” има за цел да представи историята и развитието на традиционните и световните религии като феномен на човешката цивилизация, да формира знания у студентите за тях, както и за съвременното им състояние. Световните религии се представят по систематичен начин на основата на сравнителен анализ чрез изясняване на терминологията, основните религиозни източници, религиозните водачи и личностите, свързани с разпространението на религиозните системи. Целта е да се покаже значението на религията за обществото развитие и живота на отделния човек, както и на взаимотношенията между църква и държава. Отделено е внимание и на религиозните традиции на българското общество. Разглеждат се основните моменти от историята, развитието, учението и съвременното състояние на религиите, които са разпространени в България. | | |
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с изпит. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Спорт** | 0/30 | 1 |
| (от първи до осми семестър включително) | | |
| Студентите ще се запознаят справилата и ще усвоят елементи от техниката на отделни спортове – лека атлетика, баскетбол, волейбол, тенис на маса, гимнастика, фитнес, тенис. | | |
| **оценяване**:<br>заверка | | |

**2. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Увод във философията – II част.** | 30/30 | 5 |
| Курсът по Увод във философията – част II надгражда знанията и уменията, придобити в курса по Увод във философията – част I като системно и последователно създава възможности за студентите да се запознаят с типични философски методи и техники, за да овладеят умението да практикуват философия и да рефлектират върху собствената си философска практика. Философските съдържания в някои области на философията (онтология, епистемология, етика, антропология) се въвеждат чрез разглеждане на основни философски въпроси, които изразяват проблемния подход при създаването и осъществяването на курса. Представя се и се упражнява най-общата „логика на научното изследване“ като студентите се стимулират да осъществят първи малки самостоятелни изследователски проекти по философски проблеми. Философски проблеми се поставят и с помощта на анализ на произведения на изкуството – изобразителни изкуства, киноизкуство.<br>Студентите се насърчават сами да „правят“ философия като мислят самостоятелно, формулират въпроси, проблеми и хипотези, участват в диалогично изследване и овладяват основни философски „инструменти“: работа с текст, понятиен анализ, философска аргументация, водене на дискусия, писане на есе. Очакването е след овладяване на основни проблеми, идеи и практики на философията студентите да бъдат в състояние да осмислят критично личния си опит с помощта на философски понятия и техники и да извършват самостоятелно изследване на филсофски проблем в интернет. | | |
| **оценяване**:<br>Завършва с изпит. Оценката се формира от:<br>• Участие в семинари, дискусии, практикуми, колоквиуми – 30 %<br>• Изпълнение на текущи самостоятелни задачи – конспектиране и анализ на текстове, мисловни експерименти, писане на есе – 20 %<br>• Изпит, който се състои от коментар на философски въпрос, анализ на философски текст и коментар на изследователски проект- 50% | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Формална логика част 2** | 30/15 | 4 |
| Този курс има за цел студентите да придобият чувствителност към логическата форма, както и възможност да боравят с истини, които – както казва Ръсел (следвайки Лайбниц) – са „истинни само по силата на своята форма”. Тъкмо тук формалната логика се натъква на един парадокс: логическите форми са всеобщи (т. е. отнасят се до всеки предмет на мисълта) и общовалидни (т. е. важат за всеки, който мисли); но логиците от различни логически традиции – Ръсел и Аристотел, Хегел и Маркс – макар и да държат на всеобщността и общовалидността на логическите форми, поддържат съвсем различно виждане за това какво е логическа форма, а оттук за структурата на пропозициите и на логическия извод, както и за логическите закони. За да реши този парадокс, Хегел въвежда противоположността между разсъдъчна логика и логика на разума, а Ръсел – между привидна и действителна логическа | | |

| |
|---|
| форма. С това те узаконяват онова, което вече безкритично са допуснали: това, че тяхната логика е мащабът, с който да бъдат мерени всички останали.<br>Тук, за да избегнем изкушението да се отъждествим с историческия (засега) победител – модерната математизирана логика, ще изисквам студентите да се научат да мислят исторически и да не модернизират предшестващите логически традиции. От това следва, че когато говорим за Аристотеловата формална логика, трябва преди всичко да разберем как мисли противоположността между форма и материя Аристотел; когато говорим за формална логика при Хегел или при Ръсел – как мисли тази противоположност всеки един от тях.<br>Следвайки този методологически императив, курсът минава през няколко различни логически традиции, стремейки се да реконструира техните формални логики, без да натрапва на студентите коя от тях е мащабът, с който да се мери останалите; и дори без да се стреми да реши формулирания в началото парадокс. Тъй като това е парадокс, който може да бъде осмислен в дълбочина едва от философската логика. Такава педагогическа стратегия дава шанс на студентите да се запознаят с логическия извод, законите на логиката и т. н. като серийни данни – така че не само да проследят линиите на непрекъснатост, но и да обърнат внимание на точките на прекъсване в историята на формалната логика. Както и впрочем да си дадат сметка, че вместо онова, което учебниците по логика, догматично следващи една от тези логически традиции, са наричали „история на логиката", трябва да се въведе раздел „революции и традиции в историята на логиките", в който не се предрешава коя от тях има монопол над логическата истина (и който следователно разглежда самата формална логика като историческа наука). |
| **оценяване**:<br>Лекционният курс завършва с устен изпит. Оценката се изчислява по следната формула: 70% – устен изпит, 30% – текуща оценка от упражненията |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **История на античната философия част II** | 30/30 | 5 |
| Лекционният курс следва принципа на хронологичното представяне на философските теми и идеи през техните автори и времето, в което същите живеят. При все това, се съобразявам и със смисловите връзки, поради което редът, в който представя античните мислители, не следва плътно хода на историческото време.<br>Някои от разглежданите вече теми от курса по История на антината философия I част се третират по-задълбочено и с по-голям акцент върху четенето на оригиналните текстове. | | |
| **оценяване**:<br>Оценката се формира на основата на изпитния резултат в комбинация с показаното от всеки студент по време на семинарните занимания. При втория от двата посочени компонента тежестта пада върху напредъка в процеса на съвместната работа и в частност върху еволюиралата междувременно способност за ориентация в новата проблематика. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на европейското средновековие** | 30/30 | 5 |

Успешно завършилите курса придобиват систематични знания за динамиката на философските идеи през историческите периоди на Средновековието и Ренесанса. Предполага се, че в резултат на това образование, студентите ще развият способностите си да правят смислови и контекстуални връзки. Нещо, което ще им позволи да възприемат полесно и пълноценно лекциите по история на философията на Новото време.
Серията от лекции са организирани около принципа на последователното хронологично запознаване на аудиторията със средновековното теоретично мислене в областта на западноевропейската философска и богословска спекулация. В същото време лекциите започват с най-общо запознаване с основите на християнската доктрина. Съвсем естествено

курсът преминава и през западната и източна патристика, за да завърши с ренесансовите мислители и тяхната критическа връзка (както позитивна, така и негативна) с традицията.

**оценяване**:
Оценката на изпита се формира като резултат от две основни компоненти – представяне на самия екзамен и впечатления на преподавателя от постоянството на изпитвания в процеса на обучението.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философска антропология част 2** | 30/15 | 4 |

Завършилите курса ще знаят историята на философските учения за човека и ще могат да се ориентират в парадигмите на разбиране на човешкото като теоретични основания за познавателни, метафизични и социални теории.

**оценяване**:
Оценяването се гради от три компонента: участие и присъствие на лекционните и семинарни занятия; самоподготовка и участие при практическите семинари; изпит при завършване на курса

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **История на социологията** | 30/15 | 4 |

Курсът представя историята на социологията като история на теориите и произведенията от първите две десетилетия на XX-ти век, които учредяват дисциплината. Той включва запознаване с идеите на Макс Вебер, Георг Зимел, Емил Дюркейм, Марсел Мос и частично – на Карл Маркс като техен предшественик. Авторите и произведенията се разглеждат като „представителни фигури" както за основните парадигми, така и за националните традиции (немска и френска) в съвременната социология. В този контекст студентите се запознават и с дебата за социологията като „полипарадигмална наука".
Акцентите на курса са: първо, студентите да получат знания за оригиналността на социологията като нововъзникнала дисциплина в началото на XX век (на фона на другите утвърдени по това време дисциплини, изучаващи социалния живот); второ, да усвоят техниката за сравнителен анализ между основни социологически парадигми; трето, да могат да очертаят профила на класическата социология в следните три аспекта: 1) от гледна точка на нейния предмет на изследване – „обществото" като особена реалност на Новото време; 2) от гледна точка на нейната методология – единство на теория и емпирия; историчност и саморефлексивност на социологическото познание; 3) от гледна точка на приложимостта на социологическото знание в социалната практика – в духа на идеята за „социологическо Просвещение", което предполага както „разомагьосване" на социалния свят, така и самопознание и автономизация на човека в обществата на формалното равенство и формалната свобода.

| |
|---|
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с писмен изпит, включващ отговори на въпроси и коментар на фрагмент от класически текст |

**3. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философска логика – първа част**<br>(Философската логика от началото на XX век) | 30/30 | 5 |
| Целта на курса (който се оттласква от онези смислови напрежения, натрупани – като дидактичен ефект – в курса по формална логика) е да очертае проблематиката на ранната | | |
| философска логика. Курсът по философска логика въвежда студентите в проблематиката чрез поставянето "под микроскоп" главно на Ръселовата – и донякъде Витгенщайновата – философски логики. Зад философското разноезичие от началото на века (между Ръсел и неохегелианството; между Витгенщайн и Ръсел;), както и зад някои прояви на благородна полемика (между Фреге и Ръсел; между Майнонг и Ръсел и донякъде между последния и Витгенщайн) може да бъде уловена една едва забележима революция в езика на философското проблематизиране на логиката. В тази революция могат да бъдат разчетени симптомите на революционното обновяване на самата философска логика, което след Мамардашвили би могло да бъде обозначено като "некласическо".<br>За тази цел ще бъдат поставени "под логически микроскоп" откритията на философски логици като Фреге, Ръсел, Майнонг и Витгенщайн, както и проекциите на техните хрумвания в проблематиката на философската логика от втората половина на XX век. | | |
| **оценяване**:<br>По време на семестъра всеки студент изнася реферат и/или подготвя курсова работа по литературата, предвидена за извънаудиторна заетост. Лекционният курс завършва с устен изпит. Окончателната оценка се формира по следния начин: 40% въз основа на реферата и/или курсовата работа и 60% въз основа на изпита. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Етика част 1** | 30/30 | 5 |
| Успешно завършилите обучението по тази учебна дисциплина:<br>• ще познават основни нормативни теории: консеквенциализъм, деонтология, етикан адобродетелта; преизвикателствата в полелто на метаетиката и приложната етика<br>• ще придобият умения за идентифициране на ключови социални и етически дилеми,<br>• ще придобият аналитични умения за аргументация на различни нормативни позиции, използвайки различен концептуален инструментариум | | |
| **оценяване**:<br>Оценяването се състои от три компонента: 1. Оценка на индивидуалната работа на всеки студент на основата най-вече на участието и подготовката по време на семинарите; 2. Провеждане на задължителен тест към края на семестъра. 3. Оценка на базата на показаните знания по време на заключителния изпит. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на ранната модерност (XVII – XVIII век)** | 30/30 | 5 |

Курсът има за цел да запознае студентите с основни школи, направления, проблеми, понятийни и методологически решения, които са характерни за философията на Новото време в Италия, Англия, Холандия, Германия, Русия, Франция и Испания след прехода от Средновековната философия и култура към ренесансовия хуманизъм. Тъй като Новото време е ключов период за западноевропейската философия и неговото пълно и изчерпателно историко-философско разглеждане е практически ограничено, то в рамките на курса е приет избирателен подход: разглеждат се автори и проблеми, които са от една страна ключови за осмислянето на зараждането, развитието и метаморфозите на класически идеи и аргументи във Философията на ранната модерност, а от друга страна те до голяма степен са предмет на обсъждане във философските дискусии и в следващите векове.
В по-общ смисъл дидактическата цел на курса не е да затрупа студентите с информация, която могат да открият в биографични справочници, учебници и речници, а да формира усет не само към съществените характеристики на основните философски тенденции от периода като сенсуализъм, емпиризъм, рационализъм, монизъм, дуализъм, плурализъм и т.н., но и да даде шанс за проследяване на генеалогията на хетерогенните философеми на XVII и XVIII век. С това самото става възможно формирането не само на необходимия историко-философски фон и връзки с други задължителни курсове (Философията на XIX век., Увод във философията на XX в. и др.), но се дава шанс за критическо проблематизиране на съвременността.

**оценяване**:
Във формирането на крайната оценка във всеки семестър се имат предвид два компонента:
1. Оценка на индивидуалната работа на всеки студент при подготовка за семинари и участие в тях.
2. Оценка на базата на показаните знания по време на заключителния за семестъра писмен изпит.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Политическа философия** | 30/15 | 4 |

Курсът има за цел да запознае студентите с основните теми, проблеми и концепции в развитието на политическата философия от нейното възникване до днес. Структурирането на съдържанието е подчинено на идеята за съчетаване на историко-хронологичния и тематичния подход към проблематиката. Целта е студентите да получат представа както за трайните теми в политическата философия, така и за тяхната интерпретация в различни исторически контексти. Този подход позволява и открояването на доминиращите парадигми през различни епохи. В първите три части курсът обхваща основните класически автори и теми, в последната част – политическата философия през XX в.

**оценяване**:
Предвиждат се две оценки – текуща и оценка от изпит – като крайната оценка представлява средноаритметична от двете при положение, че оценката от изпита е различна от слаб 2.
Текущата оценка се формира от оценките на писмените задачи, давани през семестъра, и на участията в упражненията, при което се оценява способността на студента да работи с различни източници, да прави самостоятелни анализи и изводи.
Изпитът се състои в писмени отговори на въпроси от тематичния план. Изпитната работа се оценява според степента на овладяване от студента на знанията и специфичната терминология, както и способността му да борави с тях.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|

| **Онтология част 1** | 30/30 | 5 |
|---|---|---|
| Курсът Онтология – първа част има за цел да запознае студентите с основните проблеми, понятийни и методологически решения, които исторически са се наслоили в "онтологическото поле". Тъй като "проблемът за онтологията" е възлов за западноевропейската философия и неговото изчерпателно историко-философско разглеждане е практически невъзможно в рамките на курса, приет е избирателен подход към проблеми и автори, които презентират повратни точки в неговата история.<br>Изхожда се от общото допускане, че въпросът за съществуващото исторически е преминал през три основни типа постановки: 1. Есенциализъм - "Какво е съществуващото като такова?"; 2. Антиесенциалистка критика от трансцендентален тип - "Какви са условията или основанията, при които можем да познаваме/казваме какво е съществувващото?"; 3. Съвременни динамични концепции, анализиращи ставането или акта на утвърждаване на съществуващото - "Какво правим, когато казваме как е съществуващото?".<br>Предвидени са четири практически акцента при представянето на проблематиката по автори: 1. Платон-Аристотел; 2. Хюм-Кант; 3. Хегел-Ницше; 4. Хайдегер-Дерида. Приоритет в лекционните анализи и семинарната работа е изследването на интерпретативните хоризонти, които основните философско-логически категории налагат на "съществуващото" в различни периоди от "неговата" история. Задачата е двустранна: студентите да привикнат да | | |
| мислят категориално, с осъзнаване на ограниченията, които всяка категориалност налага на "предмета си"; да започнат да се ориентират в съвременните дебати "за" и "против" онтологията като разпознават отложилите се в тях исторически пластове. | | |
| **оценяване**:<br>По време на семестъра всеки студент изнася реферат и/или подготвя курсова работа по литературата, предвидена за извънаудиторна заетост. Лекционният курс завършва с устен изпит. Окончателната оценка се формира по следния начин: 40% въз основа на реферата и/или курсовата работа и 60% въз основа на изпита. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Педагогика** | 30/30 | 4 |
| Лекционният курс следва логиката на двата основни дяла на педагогиката – теория на възпитанието и дидактика. Учебното съдържание, включено в предложените теми, акцентира върху:<br>- специфичния език на педагогиката като наука;<br>- характерните черти на процеса на училищно възпитание;<br>- структурата и закономерностите на процеса на училищно обучение.<br>Специално внимание се отделя на особеностите на формите и методите на възпитание, както и на принципите, методите и формите на обучение.<br>Чрез семинарните упражнения ще се разширят представите на студентите за фактическото протичане на двата основни процеса.<br>Придобитите знания, умения и компетентности предоставят възможност на студентите за професионална реализация в сферата на образованието. | | |
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с разработване на:<br>1) академично есе, свързано с проблематиката на теория на възпитанието;<br>2) планиране на конкретна форма на обучение; 3) разработване на въпрос от конспекта. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Психология** | 30/30 | 4 |

Курсът има за цел да формира базисни психологически компетентности на студентите за успешната им реализация като педагогически специалисти. Успешно завършилите обучението по тази учебна дисциплина:

- ще знаят основните закономерности в психическото развитие на човека и фундаментите, които осигуряват функционирането на психически здравата личност в съвременната социална среда.
- ще могат да решават актуални задачи, свързани с обучението и възпитанието на съвременните деца и юноши.

Учебното съдържание е фокусирано в следните тематични области: закономерностите на психическото развитие на човека и функционирането на човешката личност в съвременната социална и образователна среда; съвременни психологически концепции за развитието;основни принципи и закономерности на взаимовръзките между обучението и психичното развитие на учещите; мотивационни аспекти на ученето; емоционалната регулация на поведението в образователната среда; техники за осъществяване на ефективни взаимодействия в образователната среда; преодоляване на проблемното поведение на учениците; специфика на взаимодействията между семейството и училището; професионализъм и творчество в учителската професия.

Представянето на съдържанието е ориентирано към актуалните проблеми на общуването, обучението и възпитанието на децата на XXI век.

**оценяване**:

Курсът завършва с писмен изпит, като оценката се формира на базата на няколко направления:

a. Форми на текущ контрол -20%, който включва поставяне на задачи и казуси по отделните теми, включени в лекционния курс;

b. Задачи за самоподготовка – 30%, свързани с изразяване на собствено мнение относно решаването на проблемни ситуации, свързани със съвременната образователна среда. с. Писмен изпит по основните теми – 50%.

Изпитът включва изложение в свободен текст по основните теми, включени в курса на обучение . Резултатите се оценяват в зависимост от теоретичните знания и умения за логично структуриране на свободен текст, прецизност на формулировките, степен на владеене на терминологията.

**4. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философска логика част 2**<br>(методи на некласическата трансцендентална логика) | 30/15 | 4 |

Целта на курса (който се оттласква от онези смислови напрежения, натрупани – като дидактичен ефект – в курса по формална логика) е да очертае проблематиката на некласическата трансцендентална логика, а именно: теориите на предпредикатните очевидности като логически форми на живата мисъл; на предпредикатните квантори и конектори; на несъизмеримостта между научните традиции; на логическите форми на разбиращата критика и на диалогическото разбиране, на силогизма като разширена ентимема (в противоположност на ентимемата като съкратен силогизъм); на индукцията като предполагаща т.нар. разширяващи се квантори и индуктивни кванти; на непредзададеността (екстатичността) на логическите форми на живата мисъл и на функциите на утвърждаването при тяхното задаване и т.н. Особен акцент ще бъде поставен върху некласичността на некласическия трансцендентализъм, който не предполага догматично предзададени граници на мислимост, а се интересува от тяхното преодоляване (т.е. от преминаването от условия за невъзможност към условия за възможност). Така очертаната некласическа трансцендентална логика би могла да предложи надеждни методи за скицираната от Бурдийо теория на практическата логика, а оттук и да функционира като органон на социалните и хуманитарни науки (напр. морфологическо епохе, ейдетическо вариране с непредзададени ограничения, некласически интенционален анализ и т.н.).

**оценяване**:
По време на семестъра всеки студент изнася реферат и/или подготвя курсова работа по литературата, предвидена за извънаудиторна заетост. Лекционният курс завършва с устен изпит. Окончателната оценка се формира по следния начин: 40% въз основа на реферата и/или курсовата работа и 60% въз основа на изпита.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Етика част 2** | 30/15 | 4 |

Постиженията в областта на медицата и биотехнологиите ни изправят пред фундаментални морални дилеми, които попадат в полето на приложната или практическата етика. Те обещават да допринесат за осъществяване на много от вечните мечти на човека за здраве, дълголетие, «подобряване» на редица способности и придобиване на други, достойна смърт. В подобен контекст е особено важно този корпус от трансформиращи самите ни понятия за себеописване практики да бъде реконструиран като социо-исторически феномен, неизбежно притежаващ свои политически ефекти, от една страна, и неизменно моделиран

от социални, културни, икономически, политически и морални фактори, от друга. Изследването на (био)технологиите е особено важна част от разбирането на, критическата предразположеност към и желанието за трансформация на съвместния ни живот в съвременните общества.

**оценяване**:
Оценяването се състои от три компонента: 1. Оценка на индивидуалната работа на всеки студент на основата най-вече на участието и подготовката по време на семинарите; 2. Провеждане на задължителен тест към края на семестъра. 3. Оценка на базата на показаните знания по време на заключителния изпит.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Онтология част 2** | 30/15 | 4 |

| |
|---|
| Курсът ‘Онтология – втора част’ има за цел да запознае студентите с основните проблеми, понятийни и методологически решения, които исторически са се наслоили в "онтологическото поле". Тъй като "проблемът за онтологията" е възлов за западноевропейската философия и неговото изчерпателно историко-философско разглеждане е практически невъзможно в рамките на курса, приет е избирателен подход към проблеми и автори, които презентират повратни точки в неговата история.<br>Успешно завършилите обучението по тази учебна дисциплина:<br>1. ще познават: доминантните, особено в съвременната философия, модели за поставяне на онтологически въпроси; основните категории на онтологията;<br>2. ще могат: по-добре да тълкуват текстове, работейки с категориалния апарат на базовите онтологически системи; |
| **оценяване**: три компонента: 1.индивидуалната работа на всеки студент на основата най-вече на участието и подготовката по време на семинарите; 2. Провеждане на задължителен тест към края на семестъра. 3. Оценка на базата на показаните знания по време на заключителния изпит. |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на историята част 1** | 30/30 | 5 |
| Първата част на курса е базисна и се отнася до основните философско-исторически концепции в историята на мисленето. Студентите трябва да разберат възловата връзка на знание и време и да оценят значението на експлицитните рефлексии върху времето (човешката история) в историята на философията.<br>Програмата от теми на курса съдържа два типа съдържания – такива, които се отнасят до ученията на велики философи и такива, които обсъждат методическите теми на философия на историята – сиреч такива като тези за историческата причинност, фактите, идеята за прогреса и т.н. | | |
| **оценяване**:<br>Оценяването се гради от три компонента: участие и присъствие на лекционните и семинарни занятия; самоподготовка и участие при практическите семинари; изпит при завършване на курса. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Немска класическа философия част 1** | 30/30 | 5 |
| Курсът по Немска класическа философия част 1 е посветен на една от най-важните епохи в развитието на философията и цели да представи по систематичен и задълбочен начин ключови произведения на европейската културна традиция като Кантовата ‚Критика на | | |
| чистия разум‘. Курсът представя цялостното развитие на трансценденталната философия от основополагащата работа на Кант до философите след Кант – Якоби, Фихте, Хердер. | | |
| **оценяване**:<br>Студентите се оценяват на базата на участието им в семинарите и дискусиите (20%), представените срочни текстове по зададени теми (40%) и представянето им в изпитната сесия (40%). | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| **Епистемология част 1**<br>(Природа, източници и граници на познанието) | 30/30 | 5 |
| Една от основните цели на курса е да запознае студентите с водещите концепции в съвременната философия относно природата, източниците и обхвата на човешкото познание. От традиционния анализ на знанието се извеждат съвременните преформулировки на проблема за убежденията, истината и обосноваването. Въвежда се класификация на теориите за истината от последното десетилетие на 20 в.<br>Специално внимание се отделя на философската методология, като отделните методи на философско изследване се проследяват в различни "режими" и области на работа. Показани са връзките на теорията на познанието с традиционните философски дисциплини, както и интердисциплинните изследвания, в които се включва: социална теория, лингвистика, психология и др.<br>Курсът създава условия за подпомагане на развитието на когнитивните умения на студентите и за усъвършенстване на комуникативната им компетентност. | | |
| **оценяване**:<br>По време на семестъра всеки студент изнася реферат и/или подготвя курсова работа по литературата, предвидена за извънаудиторна заетост. Лекционният курс завършва с устен изпит. Окончателната оценка се формира по следния начин: 40% въз основа на реферата и/или курсовата работа и 60% въз основа на изпита. | | |

**5. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Епистемология част 2** | 30/15 | 4 |
| В този курс се обсъждат онези важни текстове от традицията на модерната епистемология, които въвеждат ‘строги’ стандарти във връзка с интерпретацията на познавателните теории. Селекцията обръща специално внимание на философската методология, като отделните методи на философско изследване се проследяват в различни "режими". В подбраните текстове има и много следи, указващи връзките на теорията на познанието с традиционните философски дисциплини, както и интердисциплинните изследвания, в които епистемологическото се включва. Акцентира се върху европейското и древногръцко наследство на класическия рационализъм: обратът към теорията; теорията като мащаб на практиката. Осветляват се спорните зони на това наследство, а също и праксеологическият обрат в логиката и епистемологията, започнал с Хайдегер и Витгенщайн и радикализиран в етнометодологическите изследвания. В нея се открояват епистемологическите следствия на праксеологическия обрат, доксическите и практико-логическите му белези. | | |
| **оценяване**:<br>По време на семестъра всеки студент изнася реферат и/или подготвя курсова работа по литературата, предвидена за извънаудиторна заетост. Лекционният курс завършва с устен изпит. Окончателната оценка се формира по следния начин: 40% въз основа на реферата и/или курсовата работа и 60% въз основа на изпита. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Естетика част 1** | 30/30 | 5 |

| |
|---|
| Курсът започва с въвеждането на понятието „естетика“, конституирането ѝ като философска наука през епохата на Просвещението, по-нататъшните епистемологически разчертавания на хуманитерното мислене върху естетическите феномени и ефектите от ретроспективното припознаване на специфична естетическа проблематика в античното мислене. След това той се съсредоточава върху историята на естетическите идеи от Питагор до елинизма. Главните му фокуси са върху главните представители и етапните постижения на различни философски идеи за естетическите явления, конституирането на естетическите категории, типологиите и парадигмалните развития в познанието за естетическото от 6. в. пр. н. е. до падането на Рим. |
| **оценяване**: Завършва<br>с изпит<br>Оценката се оформя от следните компоненти: представяне на изпита, участие в семинари, самостоятелна работа в презентации на семинари. |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на историята част 2** | 30/15 | 4 |
| Днес наричано от мнозина „новата философия на историята“, дисциплинарното поле „история на историческите понятия“ е сравнително ново, то започва от 70-те години на 20. век. Курсът се съсредоточава върху двете му основни парадигми и тяхната сводимост/несводимост една към друга – идеята на Козелек за историята на понятията като общо място на социалната история и историческата семантика и работите на Скинър върху историческото понятие в интенционалните режими на употребата му и прагматиката на речевите актове. Също така, курсът се фокусира и върху други философски въвличания като фукоянските археологии на понятията, историята на идеите и като цяло върху интердисциплинарния характер на полето. | | |
| **оценяване**: Завършва<br>с изпит<br>Оценката се оформя от следните компоненти: представяне на изпита, участие в семинари, самостоятелна работа в презентации на семинари. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Немска класическа философия част 2** | 30/30 | 5 |
| Курсът по Немска класическа философия е посветен на една от най-важните епохи в развитието на философията и цели да представи по систематичен и задълбочен начин ключови произведения на европейската културна традиция като Хегеловите ‚Феноменологи на духа‘ и ‚Науката логика‘.<br>Курсът представя систематично развитието на трансценденталната философия след Кант до изследванията на Фихте, Шелинг и завършващата система на Хегел. | | |
| **оценяване**:<br>Студентите се оценяват на базата на участието им в семинарите и дискусиите (20%), представените срочни текстове по зададени теми (40%) и представянето им в изпитната сесия (40%). | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Социална философия част 1** | 30/30 | 5 |

Курсът ‘Социална философия – първа част’ има за цел да запознае студентите с няколко ключови проблемни кръга на социалната рефлексия като водещ е проблемът за идентифициране и проблематизиране на ролята и възможностите на самите социални

теории (на социалното знание) и отношението им към начините, по които биваме управлявани (т.е. към властта). Тъй като полето на социалната (и политическата) философия практически не би могло да бъде обхванато в рамките на един курс, замисълът е да се коментират редица особено актуални дискусии, чието концептуално овладяване ще даде възможност на студентите ефективно да се ориентират в други дискусии и критично да се отнасят както към теоретичните им основи, така и към социалните им последици. Курсът съдържа най-общо няколко взаимосвързани стъпки: 1. представяне на саморефлексивното проблематизиране на функцията, значението и методологията на самата социална рефлексия като вниманието се насочва към понятието за phronesis като задаващо спецификите й; 2. понятието за phronesis се използва като подстъп към критическите перспективи спрямо основните допускания на либералните политически и социални теории; 3. насочва се вниманието към „либерализма като практика

**оценяване**:
Оценяването се състои от три компонента: 1. Оценка на индивидуалната работа на всеки студент на основата най-вече на участието и подготовката по време на семинарите; 2. Провеждане на два задължителни теста през семестъра. 3. Оценка на базата на показаните знания по време на заключителния изпит.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Методика на преподаването на философия част 1** | 30/15 | 4 |

Курсът по Методика на преподаването на философия част I и II е задължителен за придобиване на педагогическа правоспособност, а успешното му полагане е условие за допускане до Текуща практика и Стажантска практика.
Преподаването на философия се разглежда в общия контекст на интерактивното образование като се реферира към актуални концепции като учене през целия живот, учене чрез преживяване, учене чрез изследване. Водещи съдържателни акценти в курса по методика са изясняването на основни принципи и понятия на интерактивното преподаване, основни методи и техники на преподаване, специфични философски методи и тяхното присъствие в преподаването на философия и гражданско образование в училище, основни философски техники като работа с текст, писане на философски текстове, дискусия и диалог, анализ на понятия и философска аргументация. Аргументира се необходимостта и начините за дидактична трансформация на философските методи и съдържания според изискванията на контекста на преподаването.
Представят се и се упражняват конкретни инструменти за целеполагане и планиране на учебна програма и урок. Целта е студентите да бъдат подготвени да преподават философия и гражданско образование като формират философски и граждански компетентности у учениците.

**оценяване**:
завършва с изпит
Оценката по дисциплината се формира от следните елементи:
1. Активност на студента през семестъра, която се измерва по следните показатели: 30 %
- Участие в дискусиите по време на семинарите
- Изпълнение на текущи писмени и устни задачи през семестъра
- тест за проверка на знанията в края на семестъра

2. Курсова работа – писмена разработка на урок по философия, успешното разработване на която е условие за допускане до изпита
30%
3. Устен изпит – включва въпрос от конспекта, анализ на философски текст и коментар на
курсовата работа 40%

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Хоспитиране** | 0/30 | 1 |
| Хоспитиране е практически курс, чиято цел е да въведе студентите в реални обучителни ситуации чрез групово наблюдение на уроци по философските дисциплини при базови учители в избрани училища в гр. Пловдив. Въз основа на наблюденията и коментарите на видяното студентите ще имат възможност да преценят практическата приложимост на изучаваното в курса по Методика на преподаването на философия I част, да развият уменията си за педагогическа рефлексия и саморефлексия и да се запознаят с функционирането на училището като образователна институция.<br>Хоспитиране се провежда като наблюдение на реални часове по философия и гражданско образование в базови училища в гр. Пловдив в присъствена или онлайн форма на обучение. След наблюденията се провеждат дискусии с преподавателя, а при възможност и с учителянаставник. При наблюденията и дискусиите последователно се обръща внимание на отделни избрани аспекти от процеса на преподаване. | | |
| **оценяване**: завършва с изпит – текст за саморефлексия и коментар на протоколи за наблюдение Оценката се формира въз основа на редовно посещение на часовете за наблюдение и активно участие в дискусиите след наблюдаваните уроци – 50%<br>Оценка на съставените при наблюдението протоколи и текст за саморефлексия на придобития опит – 50% | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Приобщаващо образование** | 15/0 | 2 |
| Дисциплината има за цел да запознае студентите с основните принципи на приобщаващото образование (ПО), с нормативната уредба, отнасяща се до ПО. Студентите се запознават с особеностите и приобщаването на децата и учениците със специални образователни потребности, съгласно категориите СОП споменати в нормативните актове. Студентите ще се запознаят с различни модели и форми на приобщаване на деца със СОП в детски градини и училища. Дисциплината цели и формиране на позитивна нагласа към идеята за приобщаването на деца със специални образователни потребности. | | |
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с текуща оценка. | | |

**6. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Естетика част 2** | 30/15 | 4 |
| Курсът е продължение на „Естетика част 1“ и започва с античното наследство (неоплатонизма) като основа на средновековната естетика както във Византия, така и в Западна Европа. След това той проследява големите развития в естетическата мисъл на Ренесанса, Класицизма, Просвещението, Романтизма като история на естетическите идеи. Лекционното изложение строи типологии на тези идеи, а също и непрекъснато поддържа сравнителния план на интерпретацията чрез работа с конкретни текстове (както в лекции, така и в семинари), стремейки се към един строен историчен модел на развитието на естетическите идеи в Европа. | | |
| **оценяване**: Завършва с изпит<br>Оценката се оформя от следните компоненти: представяне на изпита, участие в семинари, самостоятелна работа в презентации на семинари. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Социална философия част 2** | 30/15 | 4 |
| Курсът има за цел да запознае студентите с основни теми и проблеми на социалната философия и да представи влиятелните възгледи по тях. Разглеждат се различни концепции за обществото, отношенията индивид –общество, развитието на обществото, ролята на конфликта и съгласието, неравенствата и тяхната интерпретация. Обръща се внимание върху социалните въпроси, свързани с идентичността, пола, екологията, както и върху проблемите, възникващи в процеса на глобализация. | | |
| **оценяване**:<br>Предвиждат се две оценки – текуща и оценка от изпит – като крайната оценка представлява средноаритметична от двете при положение, че оценката от изпита е различна от слаб 2.<br>Текущата оценка се формира от оценките на писмените задачи, давани през семестъра, и на участията в упражненията. Оценява се способността на студента да работи с различни източници, да прави самостоятелни анализи и изводи.<br>Изпитната работа се оценява според степента на овладяване от студента на знанията и специфичната терминология, както и способността му да борави с тях. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философията на XIX век** | 30/30 | 5 |
| Курсът „Философията на 19 в.” разкрива невероятно многообразното съдържание на философските течения през периода. Той се концентрира върху базисни автори като Киркегор, Шопенхауер, Маркс, Ницще, философския анархизъм, неокантианците, както и вариантите на философията на живота. Дилтай и Зимел. Основна грижа на преподавателя е да свърже тези направления с класическата немска и рационалистическа традиция от една страна, както и с бъдещите теми и решения на философията през 20 в. По този начин ще се разкрие изключителния теоретичен потенциал на това наследство за историята на философстването. | | |

| |
|---|
| **оценяване**:<br>Оценяването се гради от три компонента: участие и присъствие на лекционните и семинарни занятия; самоподготовка и участие при практическите семинари; изпит при завършване на курса. |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Класическа и некласическа рационалност** | 30/15 | 3 |
| Курсът поставя като проблем „кризата на европейското човечество" и шансовете на разума пред предизвикателствата на ирационализма и търси решението му в обрата от класически към некласически рационализъм. Такъв обрат през 30-те години на миналия век е загатнат още в „разширеното понятие за наука" на Хусерл, която – освен наука за „математизираната природа" на Галилей – ще бъде и „онтология на света на живота" и „трансцендентална феноменология" (тя ще проблематизира конституирането на този преднаучен свят в трансценденталната субективност). През 70-те години на века тази криза придобива нова форма в различните „критики на модерността" – напр. на Фуко или на Лиотар. Тъкмо тогава Мамардашвили, тръгвайки от наследството на Маркс и на Хусерл, предлага обновена форма на некласически рационализъм, разширявайки науката не към трансценденталната субективност, а към „рационално обективно описание на системи, съдържащи съзнание", т.е. към т.нар. от него „обекти, които не са изкормени". Този некласически рационализъм предлага съвсем нови възможности пред логиката и методологията на хуманитарните науки; а вследствие на този обрат философията престава да бъде „царица на науките", а става „философия на дискретната намеса" в така разширената наука: философия вън от „философската пещера". Дидактически курсът дава шанс на студентите да проследяват | | |
| генеалогията на хетерогенните философеми на XX век и да се научат чрез тях да проблематизизират съвременността. | | |
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с устен изпит.<br>Оценката се изчислява по следната формула: 70% – устен изпит, 30% – текуша оценка от упражненията. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Методика на преподаването на философия част 2** | 30/15 | 4 |

Водещи съдържателни акценти в курса по методика са изясняването на основни принципи и понятия на интерактивното преподаване, основни методи и техники на преподаване, специфични философски методи и тяхното присъствие в преподаването на философия и гражданско образование в училище, основни философски техники като работа дискусия и дебат, неосократически диалог; работа по проекти и проектно базирано обучение. Курсът предоставя възможности за първоначално запознаване с онлайн обучителни платформи – гугъб класруум, майкрософт тиймс и др.
Представят се и се упражняват конкретни инструменти за целеполагане и планиране на учебна програма и урок – алтернативни модели за структуриране и планиране на урока като логика на научното изследване, универсален дизайн, уебкуест; за оценяване, оценяване на компетентности и самооценяване в процеса на преподаване. Представят се алтернативни подходки като философия с деца, използване на игри и филми в преподаването, интердисциплинарнто преподаване (по примера на връзките между философия и физика). Специфичен акцент е работата върху уменията за рефлекися и саморефлексия на бъдещите учители чрез тематизиране на стереотипи ипредразсъдъци и тяхното влияние върху образователните взаимодействия. Целта е студентите да бъдат подготвени да преподават философия и гражданско образование като формират философски и граждански компетентности у учениците.

**оценяване**:
завършва с изпит
Оценката по дисциплината се формира от следните елементи:
1. Активност на студента през семестъра, която се измерва по следните показатели: 30 %

- Участие в дискусиите по време на семинарите
- Изпълнение на текущи писмени и устни задачи през семестъра
- тест за проверка на знанията в края на семестъра

2. Курсова работа – писмена разработка на урок по философия, успешното разработване на която е условие за допускане до изпита 30% 3.
Устен изпит – включва въпрос от конспекта и коментар на курсовата работа 40%

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Лятна практика** | 10/20 | 2 |

Лятната практика е цялостно ангажираща личността на студентите, практически ориентирана и свързана с живота форма на интерактивно учене и преподаване. Чрез интензивни междуличностни контакти се задълбочават знанията и уменията на студентите за интерпретация на философски текстове и мотивацията им за изследователска работа.
Лятната практика се осъществява като изнесено блоково учебно занятие в рамките на 4-5 дни в края на м. юни или началото на м. юли в университетска творческа база (напр. в с. Загражден, Ахтопол или Пловдив). Съчетава теоретични импулси и разнообразни самостоятелни групови и индивидуални задачи, свързани с анализ на философски текстове с дейности за взаимно опознаване и групова кохезия.

**оценяване**:

Оценката се поставя въз основа на участието и представянето по време на практиката, курсова работа/практическа задача и участие в публичното събитие за представяне на резултатите от практиката.
Конкретният проект за провеждане на практиката в съответната година съдържа точни указания на преподавателя за оценяването.

**7. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Увод във философията на XX в** | 30/30 | 6 |
| Курсът по Увод във философията на XX в. надгражда и завършва полето на историкофилософските дисциплини в рамките на Учебния план на специалност Философия с изследване на представителни тенденции във философията на XX в.. По такъв начин уводният курс създава най-общия контекст за ситуиране на специализираните курсове в определени направления на съвременната философия като Феноменология, Психоанализа, Деконструкция на модерността и Аналитична философия.<br>Курсът запознава с особеностите на съвременната философия в нейната взаимовръзка с философската традиция като подчертава нейната специфика чрез обръщането ѝ към изследването на езика в контекста на възгледите за смяна на парадигмите в историята на философията (онтологична, менталистка и лингвистична). Чрез последователна работа с оригинални текстове се изследват особеностите и историко-философското значение на представителни тенденции в съвременната философия на XX в. (прагматизъм, феноменология, фундаменталната онтология, херменевтика, екзистенциализъм, философия на езика, дискурсна етика и комуникативна рационалност, аналитична философия, постмодерна философия). | | |
| **оценяване**:<br>завършва с изпит Оценката<br>се формира от:<br>• Участие в семинари, дискусии, колоквиуми – 20 %<br>• Изпълнение на текущи самостоятелни задачи – анализ на казуси, изготвяне на презентации, работа с текстове – 30 %<br>• Писмен изпит, който съдържа тестова част и задача за анализ на текст от изучаван автор - 50% | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Феноменология** | 30/15 | 3 |
| Курсът има за цел да запознае бакалаврите със спецификата на феноменологията като философско удивление, намерило израз в знаменития призив „Назад към самите неща!“, и да въведе някои основни понятия, чрез които т.нар. феноменологическо движение оказва решаващо въздействие върху философията и науките на XX век; въздействие, продължаващо и през първите десетилетия на XXI век, които някои мислители наричат „феноменологически ренесанс“. Фокусът е върху две основни проблематизации (и съпътстващите ги мрежи от понятия) – свят на живота (Lebenswelt) и биване в света (In-der-Welt-sein) – така, както са представени в двете класически произведения – Кризата на европейските науки и трансценденталната феноменология на Едмунд Хусерл (1936 г.) и Битие и време на Мартин Хайдегер (1927 г.). Акцентира се върху имплицитната полемика между Хусерловата „конститутивна феноменология на съзнанието“ и Хайдегеровата „херменевтична феноменология на Dasein“, така че да се разкрие характерно изместване в разбирането за интенционалност, феномен, интенционална конституция, субективност, интерсубективност, времевост, свят, трансцендентална редукция и т.н. Целта обаче не е да се налагат | | |

предпочитания – за Хусерловия или за Хайдегеровия проект, а да се обогатят аналитичните перспективи към „самите неща“. Защото не по-малко от произведенията на Маркс, Фройд или Витгенщайн, тези две класически книги са белязали мисленето на XX век и поради това, което Хайдегер – въпреки напрегнатите отношения със своя учител – признава в Битие и време: „Благодарение на Е. Хусерл ние се научихме не само отново да разбираме смисъла на всяка истинска философска ‘емпирия’, а и да боравим с необходимия за това инструмент”. В духа на това признание курсът прояснява онези понятия, които имат инструментални възможности относно „философската емпирия“ на света на живота и в началото на XXI век (който не без основания се нарича „век на биологията“, респ. на body turn в хуманитарните науки ). Така се очертават полета на приложение на феноменологията в съвременните социални, когнитивни и биомедицински науки; въвеждат се някои актуални дебати върху конфигурациите на въплътеност, генеративната феноменология, феноменологическото разбиране за несъзнавано, както и дебатът между феноменологията и т.нар. нов реализъм и др.

**оценяване**:
Курсът завършва с писмен изпит, включващ отговори на въпроси и коментар на фрагмент от класически текст. 30 % от оценката се формира от участие в семинари.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Психоанализа** | 30/15 | 3 |

Курсът запознава с основни психоаналитични теории от възникването на психоанализата до наши дни. Има два акцента. Първият е върху работата на Зигмунд Фройд. Проследява се развитието на теорията му, разглеждат се първата и втората топика, работата на несъзнаваното, развитието на нагоните. Вторият акцент е върху психоанализата на Жак Лакан, чиято теория е вероятно най-често използвана вън от тесния контекст на клиничната психоаналитична практика и терапия в по-широкото поле на социални и хуманитарни науки, където служи не само като инструмент за анализ на социални явления, но и за теоретично формулиране на проблеми. В курса се набляга на вижданията от „средния” или поструктуралистки период на Лакан (1952-1964).
В много от занятията се правят интердисциплинарни връзки с други полета на познанието – от физика, биология, история на модерната наука (Койре, Попър, Кун), през различни социологически теории (Бурдийо, интеракционизъм, етнометодология, Шютц, системна теория и др.) до лингвистика (Сосюр, Бенвенист, Йелмслев, К. Бюлер, Ж.-К. Милнер), антропология, етнология, теория на литературата, изследвания на образа, джендър изследвания, постколониални изследвания.
Така курсът едновременно въвежда основните понятия и схващания в психоанализата и заедно с това разглежда контекстите, в които се развива една или друга теория, отношенията между различните дисциплини. По този начин се постига двойна цел. От една страна, се разкриват възможностите, които една или друга психоаналитична теория носи, докато от друга се показват слепите й места, ограниченията й, точките на неефективност.

**оценяване**:
По време на курса има възможност студентите да изнасят доклади, да изготвят реферати, да правят презентации и да превеждат кратки текстове, свързани с обсъжданите теми. Тези дейности не са задължителни, но влияят на крайната оценка.
Курсът завършва с изпит, който ще бъде проведен под една от следните две форми, в зависимост от избора на студентите:
1. Устно изпитване върху преподадения материал.
2. Курсова работа върху теоретичен или интерпретационен въпрос, свързан с проблемите на психоанализата, поставени по време на лекциите.
Крайната оценка се формира въз основа на участието по време на семинарните занятия и лекциите и резултата от изпита в съотношение 30% / 70%. За студентите, изготвили реферати или участвали по-активно чрез някоя от другите заявени форми това съотношение е 45% / 55%.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Деконструкция на модерността** | 30/15 | 3 |

Курсът има за задача не просто да представи Жак Дерида или нещо като „Деконструкцията", а да въведе в някои от най-значимите дебати на двадесети век през призмата на специфичния начин, по който те са били начевани или подемани от разнообразните стратегии на онова, което се свързва с името на Дерида и това на деконструкцията. Тези дебати са определили измеренията, в които се мисли често и до днес модерността, както и решаващите за историята на мисленето опити за нейното преодоляване, независимо дали става дума за постмодреност, завършване, приключване, пренаписване, регресия и т.н.

**оценяване**:
По време на курса има възможност студентите да изнасят доклади, да изготвят реферати, да правят презентации и да превеждат кратки текстове, свързани с обсъжданите теми. Тези дейности не са задължителни, но влияят на крайната оценка.
Курсът завършва с изпит, който ще бъде проведен под една от следните две форми, в зависимост от избора на студентите:
1. Устно изпитване върху преподадения материал. Устното изпитване е двукомпонентно: 1) трябва да се разгърне теоретичен въпрос; 2) трябва да се коментира откъс от текст, работен по време на лекции или семинарни занятия.
2. Курсова работа върху теоретичен или интерпретационен въпрос, свързан с деконструкцията.
Крайната оценка се формира въз основа на участието по време на семинарните занятия и лекциите и резултата от изпита в съотношение 30% към 70%. За студентите, изготвили реферати или участвали по-активно чрез някоя от другите заявени форми това съотношение е 45% към 55%.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на техниката** | 30/15 | 4 |

Курсът представлява философско изследване на възникването и стабилизирането на модерната представа за технология в неразривната ѝ връзка със ставането на модерната наука. Той проследява развитието на философската рефлексия върху техниката през различните етапи на модерността. Курсът прокарва тезата за относително маргиналното място на техниката в модерния философския дискурс почти до средата на миналия век и изявява иманентните му ограничения, обусловени от доминирането "епистемологическия" подход към техниката. Проследяват се стъпките в критическото преосмисляне на "епистемологическия" подход през първата половина на XX век чрез типологичното представяне идеите на трима мислители - Левис Мъмфорд, Мартин Хайдегер и Лудвиг Витгенщайн. Последната част на курса представя някои съвременни философски възгледи за техниката на примера на автори като Б. Вандерфелс, Дона Харауей като опит за философската рефлексия върху ключови технологични проблеми на съвременното "общество на риска" като глобалната екологична заплаха, революцията в биотехнологиите, възможностите за "свръх-контрол" чрез новите комуникационни технологии и др.

**оценяване**:
Оценката е средноаритметично на оценка от две текущи контролни и и предварителен писмен изпит (курсова работа), при условие че тази оценка не над добър 4.
При по-ниска оценка или ако студентът не е доволен от средно аритметичния си успех се явява на заключителен писмен изпит по конспект.

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **ИКТ в обучението и работа в дигитална среда** | 0/30 | 2 |

Курсът по ИКТ в обучението и работа в дигитална среда проблематизира възможностите за използване на избрани нови медии и информационни технологии като аудио и видео материали, изображения, филми, облачни технологии, образователни платформи и интернет в преподаването на философия и гражданско образование. Упражняват се уменията на студентите за анализ и работа с тези медии, както и за формулиране на конкретни работни задания и за планиране на урок с използване на нови медии и информационни технологии.

**оценяване**:
Завършва с изпит.
Оценката се формира от следните елементи в посоченото съотношение:

- Текущата работа през семестър – изпълнение на поставените текущи задачи за самостоятелна работа – 30 %
- Курсова работа – разработване на урок по философия, в който се използват съвременни аудио-визуални и информационни технологии. Урокът се изработва в екип от двама студенти. **студентите могат да избират формата** на урока – уебкуест или урок в електронна образователна платформа. Предава се в електронен вид. – 40%
- Изпит – защита на курсовата работа, **опционално** съчетана с публично представяне – 30%

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Текуща педагогическа практика** | 0/60 | 3 |

| |
|---|
| Текуща педагогическа практика е практически курс, чиято цел е да въведе студентите в реални обучителни ситуации чрез наблюдение на разнообразни уроци по философия и гражданско образование в различни класове (от 8 до 12 клас) при учители-наставници в избрани училища в гр. Пловдив. Въз основа на наблюденията и коментарите на видяното, студентите ще имат възможност да развият уменията си за педагогическа рефлексия и саморефлексия и да се запознаят с функционирането на училището като образователна институция. Придобитият при текущата практика опит е важна предпоставка за успешното осъществяване на стажантската практика на студентите, когато те сами ще трябва да преподават. Освен конфериране след наблюдаваните часове в училище, курсът предвижда възможност за допълнително задълбочаване в определени практико-приложни проблеми на преподаването на философия чрез аудиторни дискусии с всички студенти, при които те имат възможност да обменят опит и впечатления от наблюдаваното в различни училища. |
| **оценяване**:<br>Оценката се формира от:<br>• участие в груповите дискусии върху наблюдаваните уроци 25%<br>• колоквиум (тест върху учебното съдържание по философия и ГО, което се преподава в средноо училище) 25%<br>• курсова работа, която представлява описание на един реално наблюдават учебен час и негов методически анализ по зададени от преподавателя критерии. 50% |

**8. семестър**

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Аналитична философия** | 30/15 | 3 |
| Курсът се фокусира от една страна върху систематично въведение в аналитичната философия на езика, имаща своето принципно начало като т.нар. „лингвистичен обрат“ във философията, чрез който в края на 19. век и първата половина на 20. век централният фокус | | |
| на философските изследвания се насочва към проблема за езика чрез работите на Готлоб Фреге, Джордж Едуард Мур, Бъртранд Ръсел, Лудвиг Витгенщайн от периода на неговия „Логико-философски трактат“. От друга страна, програмата на аналитичната филсоофия и свързаният с нея интерес към логическата проблематика на езика изисква не само да се заложи на реконструкция и проясняване на нейните специфики, нито само да се анализират критически идеите на представителите на аналитичната философия. Основният залог на курса е очертаването на възможност да се мисли тя като общо теоретично поле, което макар и разпръснато в работите и критическите диалози между различни автори, дава шанс да се експлицира проблематиката на т.нар. праксеологически обрат във философията. Ето защо в курса се акцентира и на проследяване на някои от типичните философски идеи за този обрат като концепцията за „езикови игри“ на Витгенщайн от периода на неговите „Философски изслседвания“, както и идеите на аналитични автори като Питър Стросън (референциални правила) и Джон Остин (теория на речевите актове) и др. От друга страна обаче, очертанията и обхватът на това общо теоретично поле изисква да тематизират основите идеи на автори като Уилард Ван Орман Куайн, Доналд Дейвидсън, Хилари Пътнам, Ричард Рорти и др. – представители на т.нар. неопрагматизъм в САЩ. | | |
| **оценяване**:<br>Лекционният курс завършва с писмен изпит.<br>Оценката се изчислява по следната формула: 70% – писмен изпит, 30% – текуща оценка от упражненията. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Критическа теория** | 30/15 | 3 |
| Курсът има за цел да запознае студентите с основните теми на критическата теория и тяхното развитие в различните й етапи, както и с възгледите на основните автори, причислявани към Франкфуртската школа. Обръща се внимание на специфичната методология за анализ на обществото и социалните проблеми. Проследено е влиянието на различни философски възгледи – хегелиански, марксистки, фройдистки – върху формирането на критическата теория и развитието й през „първото поколение“ на Франкфуртската школа. Разглеждат се възгледите на Хоркхаймер, Адорно, Маркузе, Фром. Следващото поколение е представено чрез идеите на Хабермас и Хонет. Проследени са както приемствеността така и развитието на представите за основанията и посоките на социалната критика. Обръща се внимание и върху основните критики към самата критическа теория както и върху заимстването на идеи от критическата теория в теориите за рефлексивната модернизация (Бек, Гидънс). | | |
| **оценяване**:<br>Предвиждат се две оценки – текуща и оценка от изпит – като крайната оценка представлява средноаритметична от двете при положение, че оценката от изпита е различна от слаб 2.<br>Текущата оценка се формира от оценките на писмените задачи, давани през семестъра, и на участията в упражненията, при което се оценява способността на студента да работи с различни източници, да прави самостоятелни анализи и изводи.<br>Изпитът се състои в писмени отговори на въпроси от тематичния план. Изпитната работа се оценява според степента на овладяване от студента на знанията и специфичната терминология, както и способността му да борави с тях. | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Стажантска практика** | 0/90 | 4 |
| Стажантската практика дава възможност за практическо приложение на знанията и уменията, придобити от курсовете по Методика част I и II, ИКТ в обучението, Хоспитиране и Текуща педагогическа практика. Консултирани от преподавателя и с помощта на учителинаставници студентите планират, подготвят и осъществяват 15-20 урока по философия и | | |
| гражданско образование. Под формата на конфериране след изнесените от тях уроци студентите получават диференцирана обратна връзка за равнището на своите преподавателски умения, както и препоръки за оптимизиране на преподаването.<br>В рамките на Стажантската практика преподаването са осъществява чрез концепция „учене чрез правене”. Студентите преподават в базовите училища и получават постоянна обратна връзка за постиженията си от учителите-наставници и от преподавателя.<br>Всички етапи на подготовка на уроците се консултират индивидуално, аудиторно и извънаудиторно или онлайн от преподавателя и учителите-наставници. | | |
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с изпит - изнасянето на изпитен урок. Урокът се конферира в присъствието на студента, учителя-наставник и преподавателя-методист. Студентът предварително разработва писмено подробен план на урока и го предоставя на изпитната комисия. | | |

**II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ**

| име ИД1 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|

| **Глобализацията и предизвикателствата към световния ред** | 30/0 | 2 |
|---|---|---|
| В курса е представено състоянието на дискусиите относно глобализацията, конфликтите и рисковете, свързани с нея и отношението им към световния ред. Засягат се икономическите, социални и политически предизвикателства пред политическата система в отделните държави, както и в системата на международните отношения. Основните цели на курса са: да ориентира студентите в многообразието от проблеми, свързани с глобализацията и произтичащите от нея шансове, рискове и конфликти; да ги запознае с основните позиции по водените дискусии; да провокира размишления върху различните измерения на процеса на глобализация и възможностите за тяхното хармонично съчетаване или за овладяване на произтичащите от тях конфликти. | | |
| **оценяване**:<br>Курсът завършва с текуща оценка или изпит.<br>Текущата оценка се формира от: 1. писмена разработка по предварително поставена задача, при което се оценява способността на студента да работи с различни източници, да прави самостоятелни анализи и изводи; 2. участие в дискусиите и заключителния семинар. Изпитът се състои в писмени отговори на въпроси от тематичния план. Изпитната работа се оценява според степента на овладяване от студента на знанията и специфичната терминология, свързани с тематичния план, както и способността му да борави с тях. | | |

| име ИД 1 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на гражданското общество и човешките права** | 30/0 | 2 |
| Основната цел на курса е да запознае студентите с възникването и развитието на идеите за гражданско общество и различните типове права, с философското им обосноваване и функциониране в различни контексти, както и с опитите за тяхното универсализиране, а също и да провокира размисъл и дискусия относно ролята на идеите за гражданско общество и права в съвременния свят. Първата част на курса е посветена на гражданското общество. Обръща се внимание върху появата, развитието и различните типове обосноваване на идеята за гражданско общество, както и върху ролята ѝ за обществените трансформации в края на XX в. Втората част се занимава с правата. Разглеждат се различните типове права, тяхното философско обосноваване, обхват и гаранции за спазването им както; различните дискурси за правата и тяхното място в основните политически идеологии. Предвижда се един заключителен семинар, в който да се дискутират съвременни проблеми, свързани с гражданското общество и правата. | | |
| **оценяване**: | | |
| Предвиждат се две възможности за оценяване – текуща оценка и оценка от изпит. Текущата оценка се формира от: 1. писмена разработка по предварително поставена задача, при което се оценява способността на студента да работи с различни източници, да прави самостоятелни анализи и изводи; 2. участие в дискусиите и заключителния семинар. Изпитът се състои в писмени отговори на въпроси от тематичния план. Изпитната работа се оценява според степента на овладяване от студента на знанията и специфична терминология, както и способността му да борави с тях. | | |

| име ИД 2 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Некласически модерни формални логики** | 30/0 | 2 |

| |
|---|
| Курсът проследяване онези идеализации и ограничения на модерната формална логика, които остават валидни в т.нар. некласически логики и в крайна сметка обезсилват техния некласически заряд (главен обезсилващ фактор се оказва т.нар. логификация на логическите данни). В уводната част на курса този революционен заряд на некласическите логики се разглежда през призмата на проблема за собствената мяра и несъизмеримостта (несъизмеримост както спрямо класическата модерна формална логика, от която те се оттласкват, така и между самите тях). Основната част на курса разглежда най-важните некласически логики – модални (алетична, деонтична), илокутивна, логика на действието, логика с отслабен закон за непротиворечието – с оглед на тяхното боравене с проблеми, завещани още от Аристотел и водещи към т.нар. праксеологически обрат в логиката. В заключителната част се обобщават проблемите за множествеността на логиките, за класическо и некласическо в контекста на XX век и за идеализациите, от които некласическата формална логика не се е отказала (в това число логификация на данните, прилагане на математически методи към нематематическа емпирия и т.н.). |
| **оценяване**:<br>Лекционният курс завършва с устен изпит.<br>Оценката се изчислява по следната формула: 70% – устен изпит, 30% – текуща оценка от работата през семестъра. |

| име ИД 2 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философия на психиатрията** | 30/0 | 2 |
| Курсът „Философия на психиатрията" предлага начален подход към проблемите на общата методология на хуманитарните науки върху примера на психиатрията, схващана в духа на световното движение PPP („Философия, психиатрия, психология") като практическа дисциплина, стремяща се в обозримо бъдеще да стане съвременна наука. Основната методологическа рамка се задава от теорията на Пиер Бурдийо за логиката на практиката, а главният разглеждан представител на съвременната психиатрия е италианският психиатър и философ Джовани Стангелини, представител на феноменологическата психопатология. | | |
| **оценяване**:<br>Лекционният курс завършва с устен изпит. По време на семестъра всеки студент пише семестриална курсова работа (до 9000 знака) на тема, съгласувана с преподавателя.<br>Оценката се изчислява по следната формула: 30% – устен изпит, 70% – курсова работа. | | |

| име ИД 3 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Биоетика и биоправо** | 30/0 | 2 |
| Главната задача на курса „Биоетика и биоправо" (въведение) е да запознае студентите с основната проблематика, теоретична рамка и системата от терминологични понятия в биоетиката и биоправото. Разгледани са етическата интерпретация и юридическите регулации на въпросите, възникващи в резултат от бурното развитие на съвременните | | |

биотехнологии и свързаните с тях опити да се ревизират класически постулати относно човека и човешките отношения.
Курсът запознава и въвежда студентите с основните биоетични и биоправно проблеми и свързаните с тях аргументативни модели. Работи се както с философски и етически текстове на български и чуждестранни автори, така и с оригиналните текстове на нормативни актове, които регулират обществените отношения, касаещи биологичната природа на човека.
Предвид въвеждащия характер на курса, той има за свой фокус някой от най-актуалните за българския контекст въпроси, сред които етичните и правни регулации на бременността, асистираната репродукция, пола, болестта, донорството, генно-модифицираните организми и бъдещето на биомедицинските технологии.

**оценяване**:
Оценката се формира от:

- Участие в семинари, дискусии, колоквиуми – 20 % •
  Изпълнение на текущи самостоятелни задачи – анализ на казуси, изготвяне на презентации, работа с текстове – 30 %
- Писмен изпит, който съдържа тестова част и задача за анализ на текст - 50%

| име ИД3 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Етика и право на съвременните биотехнологии** | 30/0 | 2 |

Курсът запознава и въвежда студентите с основните проблеми в полето на приложните етически дилеми, породени от съвременните биотехнологии. Работи се както с философски и етически текстове на български и чуждестранни автори, така и с оригиналните текстове на нормативни актове, които регулират обществените отношения, касаещи биологичната природа на човека.

**оценяване**:
завършва с изпит Оценката
се формира от:

- Участие в семинари, дискусии, колоквиуми – 20 %
- Изпълнение на текущи самостоятелни задачи – анализ на казуси, изготвяне на презентации, работа с текстове – 30 %
- Писмен изпит, който съдържа тестова част и задача за анализ на текст 50%

| име ИД 4 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Антропология на пола** | 30/0 | 2 |

Целта на курса е да представи различните начини, по които се възприема пола и свързаните с това социални практики в различен исторически и културен контекст: в България, на Балканите, в Европа и останалия свят. Дискутира се връзката между пол и сексуалност и нейното отношение към други категории на социална идентичност и различност като раса и етничност, икономически и социален статус, градски или селски начин на живот и т.н. Студентите получават основни знания за направленията и концепциите в областта на социалните изследвания на пола (Gender Studies), както и за теоретичните методи за тяхното осъществяване. Въз основа на придобитите знания те се научават критично да анализират и оценяват начините на представяне на пола в медии от различно естество и налаганите от тях стереотипи, както и да предлагат решения на практически проблеми в тази област.

| |
|---|
| **оценавяне**: Текуща<br>оценка<br>Оценката се формира въз основа на резултатите от самостоятелната работа: А. Реакция на прочетен текст (20%), Б. Реферирane на книга* (30%) и В. Презентация или курсова работа по избрана тема, свързана с проблематиката на курса (50%). |

| име ИД 4 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Социология на тялото** | 30/0 | 2 |
| Курсът поставя въпроса за възможностите на една социология на живото тяло. Той е първоначален опит за систематизация на различни дискурси върху телесността (философски, исторически, антропологически, психологически, социологически) и очертаване на интердисциплинарното поле, в което се мисли тялото. От една страна, тялото е положено в обективиращия дискурс на социалните принуди (тялото като Körper), но от друга – то се съпротивлява и дори изплъзва от тях (тялото като Leib). Ако тялото изразява неизразимото, показва скритото, споделя несподелимото, как е възможна социологията на тялото? Курсът очертава една изследователска стратегия, която предполага да се тръгне по следите на телесните съпротиви (откази, неспособности, утопии) за вписване в структурите на властта. Оттук: открояването на различни телесни практики, които се формират чрез обществения натиск към самопринуда и съпротивите на живото тяло срещу тях. | | |
| **оценяване**:<br>Общата оценка съдържа два компонента:<br>1. Текуща оценка – 40 % от общата оценка<br>Текущата оценка се формира от въз основа на задълбочената извънаудиторна подготовка и активното участие в занятията.<br>2. Оценка на курсовата работа – 60 % от общата оценка<br>Курсовата работа се изготвя след приключване на лекционния курс въз основа на няколко предварително формулирани теми, от които студентите избират една. Основни критерии за оценяването й са:<br>- методологическа и емпирична компетентност;<br>- самостоятелност<br>- оригиналност;<br>- добра езикова култура | | |

**III. ИЗБИРАЕМИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ ДИСЦИПЛИНИ**

| име ИПД 1 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Развиване на ключови и преносими компетентности в преподаването на философия и граджанско образование** | 30/0 | 2 |
| Курсът Развиване на ключови и преносими компетентности в преподаването на философия и гражданско образование изследва актуалните понятия компетентност и демократична култура, които обещават иновативни възможности за обвързване на преподаването в училище с личния опит на учениците и с обществения живот. Анализират се нормативни текстове, резултати от емпирични изследвания и работни материали. Целта е студентите да формират нагласи за практически ориентирано интерактивно преподаване на философия и гражданско образование, което дава възможности за постигане на личностно и общностно развитие. | | |

**оценяване**:
Оценката се формира от следните елементи в посоченото съотношение:

- Текущата работа през семестър – участие в семинари и дискусии – 30 %
- Текуща задача - сравнителен анализ на нормативни и учебни материали от гледна точка на развитието на компетентности – 30 %
- Курсова работа –пларинане на интерактивен урок по философия или гражданско образование със специален акцент върху развитие на компетентности. – 40%

| име ИПД 1 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Ролевата игра и казусът като техники за интерактивно преподаване** | 30/0 | 2 |

Курсът тематизира използването на казуси и ролеви игри в контекста на принципа за интерактивност в образованието, разбирана преди всичко като утвърждаване на определени ценности, цели и отношения и едва след това като прилагане в процеса на обучение на определени обучителни техники. В този смисъл казусът е една от най-ефективните обучителни техники, които създават възможност за реално свързване на теория и живот. Предимствата на ролевата игра са свързани с възможността за по-добро разбиране чрез цялостно и емоционално личностно преживяване на ситуации и концепции от философията и гражданското образование. С оглед на проблемите и предизвикателствата пред гражданското образование в България, ролевите игри и казусите придобиват важна роля за утвърждаване на практическия и интерактивен характер на гражданското образование и за ефективно изграждане на компетентности, които са основа на активното гражданско участие.

**оценяване**:
Оценката се формира от следните компоненти:

- Участие в индивидуални и групови задачи – 30 %
- Съставяне на казус и създаване на ролева игра, условия за допускане до изпит – 30% • Изпит – оценяване на автентичен казус, коментар на съставения от студента казус и създадената авторска ролева игра - 40%

| име ИДП 2 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Групова динамика и социални умения** | 30/0 | 2 |

Курсът изследва значението на груповата динамика и социалните отношения като ключов фактор за ефективността на образователното взаимодействие в парадигмата на интерактивното образование.
Курсът има изразен практически характер и е насочен към овладяване и задълбочаване на ключови социални и комуникативни умения и стимулиране на участниците да изследват и развиват лидерските си умения.

**оценяване**: Изпит
Завършва с курсова работа, при която студентите трябва да планират една учебна единица за развитие на социални и комуникативни умения в контекста на формалното или неформално гражданско образование.
Оценката се формира от:

- участие по време на семестра – 30%
- курсова работа - 40%
- публично представяне на курсова работа – представлява прилагане на планираната дейност и обратна връзка за осъществяването ѝ – 30%

| име ИПД 2 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Основни проблеми на гражданското образование** | 30/0 | 2 |
| Основната цел на курса е да запознае студентите с основните теми, проблеми и понятия включени в стандартите на МОН за предмета Гражданско образование, както и със спецификата на методите за неговото преподаване. Включените теми могат да се видят в тематичния план на курса и са ориентнирани към съдържанието на учебните програми по гражданско образование за 11 и 12 клас. | | |
| **оценяване**:<br>Предвиждат се две възможности за оценяване – текуща оценка и оценка от изпит. | | |
| Текущата оценка се формира от: 1. писмена разработка по предварително поставена задача, при което се оценява способността на студента да работи с различни източници, да прави самостоятелни анализи и изводи; 2. участие в дискусиите и заключителния семинар. Изпитът се състои в писмени отговори на въпроси от тематичния план. Изпитната работа се оценява според степента на овладяване от студента на знанията и специфичната терминология, както и способността му да борави с тях. | | |

| име ИПД 3 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Демократична култура и дигитално гражданство** | 30/0 | 2 |
| Курсът запознава участниците с Референтната рамка на компетентности за демократична култура и разработената като нейно „продължение“ концепция за дигитално гражданство на Съвета на Европа (2019).<br>Понятието за демократична култура предоставя убедително обяснение за незадоволителното моментно качество на гражданското образование в България и разкрива нови възможности за целеполагане, планиране и осъществяване, които позиционират гражданското образование не само в училище, но и го отварят към всички граждани. Изградената демократична култура, разбирана като спонтанно демократично поведение на граждани и институции, е етап от развитието на демократичното общество, което в момента се характеризира предимно с приемането на демократични закони и установяването на демократични институции и процедури. Използването на технологиите и изграждането на медийната грамотност чрез развиване на критично мислене са нови възможности за утвърждаване на демократичната култура.<br>Курсът има изявено практически характер, защото подпомага участниците в изготвянето на интерактивни интердисциплинарни уроци и училищни проекти, които изграждат демократична култура и насърчават дигиталното гражданство в училище. Тематизират се различни аспекти на медийната грамотност и прилагането на критическо мислене при анализ на информация от онлайн медии. | | |
| **оценяване**:<br>Завършва с оценка от курсова работа.<br>Оценката се формира от следните елементи в посоченото съотношение:<br>• Текущата работа през семестър – участие в семинари и дискусии – 30 %<br>• Текуща задача – анализ на онлай ресурси за развиване на компетентности за дигитално гражданство – 30 %<br>• Курсова работа – интерактивен урок по философия или гражданско образование със специален акцент върху развитие на компетентности/проект/изследване. – 40% | | |

| име ИПД 3 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|

| **Философски диалог и съвременна диалогична култура** | 30/0 | 2 |
|---|---|---|
| Курсът цели да запознае студентите с класически и модерни форми на диалогичния метод във философията и с възможностите за прилагане на тези методи за подобряване на качеството на преподаване в областта на гражданското образование във формален и неформален контекст, както и за насърчаване на личностното развитие и конструктивното гражданско участие. | | |
| завършва с изпит<br>Оценката се формира от следните елементи:<br>• Конспект на един текст от библиографията (индивидуална задача) 10%<br>• Активно участие в дискусите по време на семинарите 10%<br>• Участие в неосократически диалог 30%<br>• Изработване на писмен протокол за протичането и резултатите от неосократическия диалог (индивидуална задача) 10% | | |
| • Изпит 40% | | |

| име ИПД 4 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Емпирични изследвания в образованието** | 30/0 | 2 |
| По време на занятията студентите ще имат възможността да се запознаят с особеностите при подготовката и провеждането на ЕСИ в областта на философското и гражданското образование, включващо количествени и качествени методи. Обучението включва запознаване с основни методи като конструиране на въпросници за количествени изследвания, дълбочинно интервю, фокус група, включено наблюдение, анализ на документи. Допълнително студентите ще имат възможността да приложат посочените методи при изпълнението на конкретни практически задания по време на курса. | | |
| **оценяване**:<br>Текуща оценка.<br>Окончателната оценка се формира по следния начин: 20% присъствие и активно участие в дискусиите по време на курса; 80% изработване и публична защита на курсов изследователски проект за ЕСИ, включващо приложението на количествени/ качествените методи. | | |

| име ИПД 4 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Култура на мисленето – критическо мислене и аналитични умения** | 30/0 | 2 |
| Курсът изследва понятието за култура на мисленето, запознава с основни елементи на критическото и творческо мислене и развива аналитични и творчески умения чрез многообразна палитра от упражнения, индивидуални и групови задания. | | |
| Оценката се формира от следните компоненти:<br>• Участие по време на семестъра – 30 %<br>• Тест – 30%<br>• Анализ на казус – 25%<br>• Оценка на аргументите на опонента – 15% | | |

IV. ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

| име ФД 1 и ФД 2 | хорариум | кредити: |
|---|---|---|

| **Английски език** | 30/0 | 2 |
|---|---|---|
| Курсът по английски език подготвя студентите за свободно общуване на английски език. Предвидените текстове и езикови единици отразяват често срещани комуникативни ситуации, а заложените граматични структури дават възможност на говорещия (пишещия) да се изрази подходящо за целите на комуникацията: Modal verbs; Tenses: Present Progressive, Present Simple, Present Perfect, Past Progressive, Past Simple, Past Perfect; Talking about the past; Hypothetical past situation; Present and future conditionals; Gerunds and infinitives; Passive voice; Determiners and pronouns; Talking about the future; Comparisons; Adverbs of degree; Noun phrases. Работи се с учебник, правят се допълнителни упражнения за затвърждаване на новите знания, водят се дискусии по теми, които вълнуват студентите. | | |
| **оценяване**:<br>Изпит – езиков тест<br>Оценява се граматичността на изказа и набора от лексика, с която си служи студентът. | | |

| име ФПД (Факултативна педагогическа дисциплина) | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| **Философски и социални проблеми в съвременното кино** | 15/0 | 2 |
| Курсът въвежда в принципите и техниките на интерактивно образование като тематизира задълбочено отношението между философия, образование и киноизкуство.<br>Разглеждат се основни елементи на филмовия език, за да бъдат участниците в състояние да анализират кинотворби и да откриват граждански и философски теми и проблеми в тях.<br>Изследва се мотивиращото значение на филма като медия в процеса на преподаването.<br>Участниците анализират конкретни филми, свързани с теми от учебните програми по философия и гражданско образование и създават работни материали за използването им в учебните часове. | | |
| **оценяване**:<br>Оценката се формира от следните елементи в посоченото съотношение:<br>• Текущата работа– изпълнение на текущи задачи за самостоятелна работа – 30 %<br>• Курсова работа – разработване на задание за използване на игрален филм в интерактивен урок по философия или гражданско образование. Предава се в електронен вид. – 40%<br>• Изпит –публично представяне на курсовата работа, дискусия и обратна връзка от състуденти и преподавател – 30% | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| | | |
| | | |
| | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| | | |
| | | |
| | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| | | |
| | | |
| | | |

| име | хорариум | кредити: |
|---|---|---|
| | | |
| | | |
| | | |